

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א'רעו

עש"ק פ' וישלח, ט"ו כסלו ה'תשע"ט

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

"חיים" שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וקט"ז שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לזכות

החיילת ב"צבאות ה'" לאה תחי'
ליום הולדתה השלישי לאויוש"ט, ביום הבהיר - י"ד כסלו ה'תשע"ט
ולזכות אחיות'
החיילות ב"צבאות השם" ח' מושקא, הינדא עטל ומנוחה רחל תחינה
*

נדפס ע"י הוריהם

הרה"ת ר' יעקב וזוגתו מרת שרה רייזל שיחיו ברנסון
ולזכות זקניהם

הרה"ת ר' אבא צבי הירש וזוגתו מרת אילנה שיחיו ברנסון
הרה"ת ר' שלום דובער הלוי וזוגתו מרת טובה שיחיו לוין
* * *

לזכות

אסתר שרה בת אדל מרים תחי'
לרגל יום הולדתה ביום ח"י כסלו
לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת גואל צדק,
ומתוך בריאות הנכונה, ולשנת ברכה והצלחה בגו"ר
*

נדפס ע"י משפחתה שיחיו

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת ח' רחל בת ר' פנחס זליב ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי הירש ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליב ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו - לשפע ברכות עד בלי די

ב"ה

3 דבר מלכות

עבודה מיוחדת להביא התגלות בפועל / משיחת ש"פ וישלח היחש"ב

8 זמן הגאולה

הקב"ה שורף את שיידי הגלות / הזמן הנכחי באור הגאולה

11 המעשה הוא העיקר

וישלח - לעשות שגם אחרים יהיו "שלוחים" של הקב"ה / הוראת למעשה בפועל

13 ניצוצות של משיח

הילדים היום אינם "דרכים" / לקט קטנים קצרים ופתגמים בעיני נאולה

14 כתב יד קודש

וויימער לערנען או ווידער לערנען / צילום מהגהת כ"ק אד"ש מה"מ לשיחת כ"מ מנ"א השי"ח

אז עם איך געווען שנים בתקונן, איך געווען גאנצע חכמה אויף לערנען חסידות
 אדער אויף אריינגיין אויף יחידות, וויא דער רבי האט דער צייטס אז דער חסיד האט
 זיך סכין געווען אזויא פיל סכים, און דער חסיד אזויא פיל, סכא כ היינט, דאך סען נס
 אפלייגען, אדער לערנען דעם רבי'נס חסידות, וועט שייך געבליבן דער רבי ארויס אלעמען עם
 פון אלע בלאטעס. (1)

אויף קבלה איז דאך אויף געווען אסאל גאנצע חכמה אסאך דער בעטעס האט אויף א
 געהאט גאנצע חכמה (וזהירוה אז ס'ואל נים-סנסט ויין, און ס'וואלט זאגען עפעס
 בסייזד א יתיר צוליב דעם הענטע קען ער דאך טראכטען בא זיך זאגן וויא איז ער זיך
 צו לערנען חסידות, ובפרט נאך לסעול על הזולה, איז אויף דעם זאגט סען עם אז ער זאל
 לערנען דעם רבי'נס חסידות האלטען זיך אן דעם רבי'נס חסידות, איז סאור סכה דער
 רבי'נס חסידות. (2)

וואס אזויא איז אויף אד ארייב אס' בא עם איז פראגען ספקות צי דער רבי איז דער
 בעל הבית אויף אלע און קען אלע און געבויט, וואס דאס היינט דאך אז בא עם פעלס אין
 דעם אנכי ולא יהי' לך, מ'ס זאל ער זיך האלטען אן דעם רבי'נס חסידות, און לערנען
 זיינע חסידות, זיין מיט דעם רבי'נס אויף איין וואגען, איז יעסולכט דאס איז דאך ע
 בערניט וויא חורה, הרי א, אבער אויף דעם צפס סמיס חורה צוה לנו סכה, סכה סהובד

(3) און קבלה איז דאך אויף געווען אסאל גאנצע חכמה אסאך דער בעטעס האט אויף א
 געהאט גאנצע חכמה (וזהירוה אז ס'ואל נים-סנסט ויין, און ס'וואלט זאגען עפעס
 בסייזד א יתיר צוליב דעם הענטע קען ער דאך טראכטען בא זיך זאגן וויא איז ער זיך
 צו לערנען חסידות, ובפרט נאך לסעול על הזולה, איז אויף דעם זאגט סען עם אז ער זאל
 לערנען דעם רבי'נס חסידות האלטען זיך אן דעם רבי'נס חסידות, איז סאור סכה דער
 רבי'נס חסידות. (2)

(4) וואס אזויא איז אויף אד ארייב אס' בא עם איז פראגען ספקות צי דער רבי איז דער
 בעל הבית אויף אלע און קען אלע און געבויט, וואס דאס היינט דאך אז בא עם פעלס אין
 דעם אנכי ולא יהי' לך, מ'ס זאל ער זיך האלטען אן דעם רבי'נס חסידות, און לערנען
 זיינע חסידות, זיין מיט דעם רבי'נס אויף איין וואגען, איז יעסולכט דאס איז דאך ע
 בערניט וויא חורה, הרי א, אבער אויף דעם צפס סמיס חורה צוה לנו סכה, סכה סהובד

(5) און קבלה איז דאך אויף געווען אסאל גאנצע חכמה אסאך דער בעטעס האט אויף א
 געהאט גאנצע חכמה (וזהירוה אז ס'ואל נים-סנסט ויין, און ס'וואלט זאגען עפעס
 בסייזד א יתיר צוליב דעם הענטע קען ער דאך טראכטען בא זיך זאגן וויא איז ער זיך
 צו לערנען חסידות, ובפרט נאך לסעול על הזולה, איז אויף דעם זאגט סען עם אז ער זאל
 לערנען דעם רבי'נס חסידות האלטען זיך אן דעם רבי'נס חסידות, איז סאור סכה דער
 רבי'נס חסידות. (2)

סיניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טל': 718-207-5904
 סיניף ארץ הקודש: ת.ד. 2025 כפר חב"ד, 60840 • טל': (03) 960-0667 • פקס: (03) 960-7219
 דואר אלקטרוני: kuntres.yechi@gmail.com • אינטרנט: www.moshiach.net/blind

מוקדש לעילוי נשמת
 הרה"ח ר' משה נחום בהרה"ח ר' מרדכי מענדל ע"ה קדנר
 נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסח, ה'תשע"א
 י"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והוא בתוכס, בגאולה האמתית והשלימה

ווייטער לערנען און ווידער לערנען

לקראת חג הגאולה י"ט כסלו – ר"ה לחסידות, הננו מביאים בזאת צילום נדיר ומיוחד (מוקטן) מהגהת כ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א על קטע משיחת כ"ף מנחם-אב השי"ת – אודות הצורך והמעלה בלימוד החסידות (הקטע נדפס בלקו"ש חט"ז ס"ע 539 ואילך, וכן ב"שיחות קודש" ה'שי"ת ע' 129 ואילך)

פענוח הצילום כפי שמופיע לפנינו (בא בהדגשה):

אז עס איז געווען שנים כתקונן, איז געווען גאנצע הכנות אויף לערנען חסידות אָדער אויף אַרײַנגײן אויף יחידות, ווי דער רבי האָט דערציילט אַז דער חסיד האָט זיך מײַן געווען אַזוי פּיל יאָרען, און דער חסיד אַזוי פּיל, משא"כ היינט קען מען ניט אָפּלייגען. מ'דאַרף לערנען דעם רבי'נס חסידות, און ווייטער לערנען און ווידער לערנען, וועט שוין דער רבי אַרויס שלעפּן אים פון אַלע בלאַטעס.

אויף¹ קבלה איז דאָך געווען גאָר גוואַלדיקע זעירות. בזמן הרמב"ם כמבואר בשיחות* ואח"כ בזמן האריז"ל שהצריכו כמה הקדמות ללימוד הקבלה אמירת יה"ר. אפי' הבעש"ט לא רצה שילמדו קבלה מי שאינו יודע להפשיט שמה יגשימו כמובא מהצ"צ (בסהמ"צ שרש מצות התפלה ספ"ב), וידוע ג"כ הסיפור מהקפידה על הה"מ שהצילו אדה"ז (התמים ח"ב ע' מט), אבל אדה"ז והבאים אחריו האָבן געגאַסן, אבל בכ"ז הי' כמה הכנות כנ"ל, ובפרט כאשר יתבונן במצבו אליבא דנפשי' קען ער דאָך טראַכטן באַ זיך: ווי איז ער שייך צו לערנען חסידות, ובפרט נאָך לפעול על הזולת? איז אויף דעם זאָגט מען אים אַז ער זאָל לערנען דעם רבי'נס חסידות, האַלטן זיך אָן דעם רבי'נס קליאַמקע, איז המאור שבה, דער עצם פון דעם רבי'ן וואָס ער האָט אַרײַנגעלייגט אין זײַן תורה מחזירו למוטב. וואָרעם אַזוי איז אויך באַ אַ רבי'ן מיט חסידים אויב אפי' באַ עס איז נאָך פאַראַנען ספיקות צי דער רבי איז דער בעל הבית גאָר אויף אַלץ, און דער רבי קען אַלץ און במילא קען ער זיך ניט אויסבאַהאַלטן פון רבי'ן, וואָס דאָס הייסט דאָך אַז באַ עס פעלט אין דעם "אנכי ולא יהי לך" וואָרום אפילו ע"פ נגלה איז החולק על רבו כחולק על השכינה**, מ"מ זאָל ער זיך האַלטן אָן דעם רבי'נס קליאַמקע און לערנען זײַנע חסידות, זײַן מיט דעם רבי'ן אויף אײן וואָגן, איז יעמולט הגם דאָס איז דאָך מערניט ווי תורה, תר"א, אָבער אויף דעם שטייט תורה צוה לנו משה.

(* ס' השיחות קיי ה'ש"ת ע' 41.

** סנהדרין קי, א. וראה ברכות כז, ב.

(1) מכאן (כל התיבות שהודגשו בתחלת הקטע) עד "אחריו האָבן", נכתבו ע"י כ"ק אדמו"ר מה"מ בדף אחר ובתוך השיחה כתב אות ט והקיפה בעיגול להורות ששייך לכאן. התיבות "געגאַסן . . דנפשי" – חסר בהצילומים שלפנינו. המו"ל.

עבודה מיוחדת להביא ההתגלות בפועל

כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו הודיע והכריז שכבר נשלמו כל עניני העבודה והכל מוכן לביאת המשיח • מזה מוכן שהמשך העבודה שלאח"ז (כל זמן שמשיח צדקנו מתעכב מאיזו סיבה) (בלתי ידועה ומובנת כלל)) אינו "עבודת הברורים" (שהרי כבר נסתיימה ונשלמה עבודת הברורים), אלא, עבודה מיוחדת להביא ההתגלות בפועל בעולם • בימינו אלה ממש צריכים רק לפתוח את העיניים ולראות את המציאות בפועל ממש - היינו שיושבים יחד עם הקב"ה ב"שולחן ערוך" לסעודת הנישואין, הסעודה דליתן ושור הבר ויין המשומר • קטעים משיחת ש"פ וישלח, ט"ז כסלו ה'תשנ"ב - מוגה

א. [.] אף שמצד יעקב נגמרו ונשלמו כל עניני הברורים וכבר אז (כשוישלח יעקב) היתה יכולה וצריכה להיות הגאולה [שלכן שלח מלאכים לעשו להודיע שהגיע הזמן ד"ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו", ו"ביקש לישב בשלוה" (כנ"ל**)]. מ"מ, לא בא ענין זה בפועל מצד (וב)העולם.

אבל, לאחר "מעשינו ועבודתינו" דכל בני במשך כל הדורות, כולל ובמיוחד לאחר גילוי תורת החסידות בי"ט כסלו, שאז התחיל עיקר הענין ד"פוצו מעינותיך חוצה",¹ ומוסיף והולך ע"י רבותינו נשיאינו מדור לדור, עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שעל ידו

(1) ראה ספר השיחות תורת שלום ס"ע 112 ואילך.

(* ס"י בהשיחה - סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 161 ואילך.

הופצו המעיינות חוצה בכל קצוי תבל - כבר נגמרו ונשלמו כל הענינים גם מצד (וב)העולם, כפי שהודיע והכריז שכבר נשלמו כל עניני העבודה, גם "צחצוח הכפתורים", והכל מוכן לביאת המשיח.

ומזה מוכן שהמשך העבודה שלאח"ז (כל זמן שמשיח צדקנו מתעכב מאיזו סיבה) (בלתי ידועה ומובנת כלל)) אינו "עבודת הברורים" (שהרי כבר נסתיימה ונשלמה עבודת הברורים)², אלא, עבודה מיוחדת להביא ההתגלות בפועל בעולם.

(2) במכ"ש וק"ו מאופן עבודתו של יעקב לאחר שחשב שעשו נתברר כבר, גם לאחר ששב המלאכים ואמרו שלא נתברר עדיין כלל - שלא עסק ב"עבודת הברורים" (לברר את עשו), אלא עסק ב"העלאת מ"נ להמשיך מ"ד דמקיף דתהו" ע"י המנחה (תנ"א פרשתנו כד, רע"ד).

פרטים.

ולהעיר, שהבירור ד"צרפת" שמספרו "770" נעשה ע"י (ה"להבה" שמאירה מ)-"בית יוסף", ועד לבית יוסף כפשוטו, הבית שבו בחר ועד שקנהו ובו חי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו בעשר שנים האחרונות בחיים חיותו בעלמא דין, ומשם הולכת ונמשכת ("מוסיף והולך") העבודה ד"בית יוסף" – שמספרו (מספר הבית כפשוטו) "770".

ובעומק יותר – "צרפת" אותיות "פרצת", שבוזא מרומז שגילוי והפצת המעיינות הוא בצרפת – פריצת כל הגדרים, ולא רק באופן שמצד פריצת כל הגדרים דהמעיינות באים הם גם בתחתון שאין תחתון למטה ממנו, אלא יתירה מזה, שענין זה הוא גם מצד התחתון, כמודגש בכך ש"צרפת" אותיות "פרצת"⁸, ועי"ז נעשה "פרצת" עליון פרץ¹⁰, "זה משיח, שנאמר¹¹ עלה הפורץ לפניהם"¹².

ג. ובדורנו זה גופא ניתוסף עוד יותר בכהנ"ל כש"קיימא סיהרא באשלמותא" דחודש כסלו בשנה זו:

ידוע ומפורסם הר"ת דשנה זו – "הי' תהא שנת נפלאות בה", "בכל (מכל כל)"¹³, היינו, שהשנה עצמה וכל הענינים שבה הם באופן

(7) ראה לקמן ח"ב ע' 472 ואילך.

(8) ובסגנון דלעיל – שהמקבל מתאחד עם המשפיע להיות כמותו, ע"ד "והי' אור הלבנה כאור החמה" (וראה לקמן הערה 10).

(9) וישב לה, כט.

(10) "פרץ על שם הלבנה בנפרצת לעתים ונבנית לעתים" (כנ"ל*) – וי"ל ש"נפרצת" (פירצה, מיעוט הלבנה) הוא גם מלשון פריצה, שבוזא מרומז שבמיעוט הלבנה (בחציו השני של החודש) נכלל גם פריצת גדר הלבנה שמקבלת מן החמה להיות כמו החמה.

(11) מיכה ב, יג.

(12) אגדת בראשית ספס"ג. וראה ב"ר ספס"ה ובפרש"י.

(13) נוסח ברכת המזון, וראה ב"ב טז, סע"ב ואילך.

(* בהערה 87 בטה"ש שם ע' 163.

הילדים היום אינם "רכים"

כשיגיע הזמן שיצטרפו כבר ללכת אל הגאולה האמיתית והשלימה – הילדים לא יהיו "רכים".

שלא כשכשיו, ברגעים האחרונים בגלות, שהנה זה משיח בא ("אָט קומט משיח") – אזי הילדים שפעם היו "רכים", עתה אינם "רכים", והם מחכים למשיח בתשוקה גדולה.

ולא רק שמחכים לו, אלא גם תובעים שכבר יבוא, וצועקים ושרים את-זה בשמחה גדולה, ובשפת המדינה כדי שגם גוים ישמעו ויבינו זאת.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ וישלח ה'תשמ"א – בלתי מוגה)

גם העבודה צריכה להיות באופן ד"אחישנה"

ידוע פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – שנמצאים אנו בימי הגלות האחרונים, והנה, מאחר שרוצים שהגאולה תהי' באופן ד"אחישנה", "מיד הן נגאלין", "משיח נאו" – מובן, שגם העבודה צריכה להיות באופן ד"אחישנה", שזוהו אופן העבודה ד"בכל מאודך", למעלה ממדידה והגבלה.

(משיחת ש"פ וישלח ה'תשמ"ב – בלתי מוגה)

משיח הוא בשר ודם שמציאותו קיימת גם עתה בעולם הזה הגשמי

. . בהמשך לזה – יעלו עתה אלו שהכינו משקה המשמח עבור התוועדויות בקשר עם פעולות דהפצת התורה והמעיינות חוצה, וכרגיל, יכריזו אודות תוכן המאורע, והמקום והזמן, ויזמינו את כל המסובים, בתוככי כלל ישראל, ולכל לראש – יזמינו את משיח צדקנו!!

ויה"ר שעוד לפני שיבוא הזמן דהתוועדויות אלו, תיכף ומיד בעלייתם להכריז ולהזמין כו' – יבוא ויתגלה משיח צדקנו בפועל ממש,

– בשר ודם, שנמצא כבר בעוה"ז הגשמי, דמכיון ש"אחכה לו בכל יום שיבוא", על-כן צריך לומר שמציאותו (נשמה בגוף) קיימת גם עתה –

(משיחת ש"פ וישלח, טו"ב כסלו ה'תשמ"ט – בלתי מוגה)

ליובאוויטש הם "וילדע ברואים" המאמינים שמחר יכול לבוא משיח

(הפסיק בפנים שוחקות ואמר): שמעתי מאחד, שכאשר כ"ק מו"ח אדמו"ר יצא עם ה"קול-קורא" אודות "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה", פגש יהודי את חברו ושאל אותו מי הם אלו ה"ליובאוויטשער" (היות וזה היה רק ארבע שנים מאז שליובאוויטש הגיע לאמריקה, ובמילא הוא לא ידע מי הם). ענה לו חברו: ליובאוויטש הם "וילדע ברואים" [= "יצורים פראיים"] המאמינים שמחר יכול לבוא משיח... מחר ממש יכול לבוא משיח.

(תרגום חפשי משיחת י"ט כסלו ה'תשכ"ח – בלתי מוגה)

ב. ויש לומר, שהמעלה המיוחדת בדורנו זה מרומזת בהפטרות דפרשת וישלח – "והי' בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש גו' וירשו הנגב את הר עשו כו' וגלות גו' עד צרפת גו' ירשו את ערי הנגב ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו".

מהחידושים של (יוסף וההמשך ד)-"בית יוסף" שבדורנו (כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ששמו הראשון יוסף), לגבי הדורות שלפנ"ז עד לדורו של רבינו הזקן ("בית יעקב"⁴) – שעל ידו נעשה הפצת המעיינות חוצה בכל קצוי תבל ממש, עד לחוצה שאין חוצה ממנו, כמדינת צרפת, אשר, בזמנו של רבינו הזקן (וכן בזמנם של רבותינו נשיאנו שלאח"ז) לא הי' גילוי בקביעות כ"כ הפצת תורת החסידות במדינת צרפת, להיותה תחתון למטה (ועד כדי כך שרבינו הזקן חשש לנצחונה של צרפת כו"⁵), ודוקא בדורנו זה, ע"י "בית יוסף", נעשה גילוי והפצת המעיינות גם במדינת צרפת⁶, ביסוד שם ישיבת "תומכי תמימים" ע"ד כבליובאוויטש, ולכן, הגיע בפועל הזמן ש"ירשו את ערי הנגב", "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו".

ויש להוסיף ולהעיר ע"ד הרמז:

"צרפת" בגימטריא שבע מאות ושבעים (770), השלימות דמספר שבע, כפי שכל א' כלול מעשר (שבעים), וכפי שכל א' כלול ממאה (שבע מאות), ושניהם יחד (שבע מאות ושבעים), וי"ל שבוזא מרומז שבהבירור דמדינת צרפת, נגמר ונשלם בירור העולם שנברא בשבעת ימי הבנין בכל הפרטים ופרטי

(3) עובד' א, יח ואילך.

(4) להעיר מהשייכות המיוחדת דרבינו הזקן ליעקב (ראה בארוכה מעייני הישועה (קה"ת תשמ"ח) ע' 101 ואילך).

(5) ראה ספר התולדות אדה"ז (קה"ת תשל"ז) ע' רנט (בהוצאת תשמ"ז – ח"ד ע' 1025) ואילך. וש"נ.

(6) ראה גם ספר השיחות תשמ"ט ח"ב ע' 570 ואילך.

[ע"ד* תורת הבעש"ט הידועה⁵ בנוגע לתכלית שליחות וירידת הנשמה בגוף, שיכול להיות שנשמה תרד למטה וחיה שבעים-שמונים שנה כדי לעשות ליהודי טובה פעם אחת. זאת-אומרת, שהגם שהיהודי למד תורה וקיים כל המצוות, קלות וחמורות – יכול להיות שעיקר שליחות הנשמה שלו בגוף היא בכדי לעשות טובה ליהודי!]

וידיעה זו גופא מוסיפה יותר מרץ וחיות לכל יהודי בעבודתו בפועל:

לחזק כל פעולותיו במילוי שליחותו של הקב"ה בעולם לעשות "דירה בתחתונים", ע"י קיום התורה ומצוות, והפצת היהדות והפצת המענינות חוצה גם ליהודים אחרים, עד גם בנוגע להפצת שבע מצוות בני נח אצל אינם-יהודים⁶.

ולא רק באופן ד"ויצא" – לצאת בעצמו לעשות השליחות, אלא "וישלח" – לעשות (או לחזק) שגם אחרים יהיו (יותר חזק ויותר בגלוי) "שלוחים" של הקב"ה, ועד עם כחות ד"מלאכים ממש", כנ"ל**.

(משיחת ש"פ וישלח, י"ד כסלו התשמ"ז – מוגה, תרגום מאידית***)

(5) "היום יום" ה איר. אגרות-קודש אדמו"ר (6) ראה רמב"ם הל' מלכים ספ"ח. מהורי"צ ח"ג ע' קעד. ע' רצה. ח"ד ע' תקכא. ועוד.

(*) קטע זה המובא באריחה – נשמט מהשיחה שנדפסה (**) סעיף י' בהשיחה והע' 52 (סה"ש שם ע' 144). (***) התרגום דשיחה זו הוגה ותוקן מחדש על-ידינו. (בתרגום) בהתועדויות תשמ"ח ח"א ע' 595.

של "נפלאות", "פלא" שלמעלה מנס¹⁴, ו"פלאות" לשון רבים, ועד ל"נפלאות", נו"ן פלאות¹⁵, ולכל לראש והוא העיקר – "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"¹⁶ ("נפלאות" גם לגבי יצי"מ¹⁷).

ובשנה זו עצמה כבר "קיימא סיהרא באשלמותא" דחודש השלישי (שלימות של ג' חדשים, "בתלת זמני הוי חזקה"¹⁸), ועומדים בסמיכות ליום השלישי בחודש השלישי, מתן תורה דתורת החסידות¹⁹, התחלת הגילוי דתורתו של משיח, שאז יהיו הנישואין דהקב"ה וכנס"י באופן ש"והי' אור הלבנה כאור החמה".

[ולהעיר, שענין זה מודגש גם בכך ששנה זו היא שנה שלימה, שחשון וכסלו שניהם שלמים (גם חדשים שלמים בהמשך אחד), ושנה תמימה (תמימות יתירה²⁰), שניתוסף

- (14) ראה לקו"ש חט"ו ע' 368 הערה 16. וש"נ.
- (15) זח"א רסא, ב.
- (16) מיכה ז, טו.
- (17) ראה אוה"ת נ"ך עה"פ (ע' תפז). וש"נ.
- (18) ב"מ קו, רע"ב. וש"נ.

(19) ובשנה זו מלאו **תשעים שנה** להכרזה שי"ט כסלו הוא ראש השנה לתורת החסידות (ט"ז כסלו תרס"ב – תשנ"ב), שמאז ניתוסף "שטרעם" מיוחד בהפצת המעיינות חוצה ע"י "חיילי בית דוד" שלוחמים "מלחמת בית דוד" ומנצחים את אלה "אשר חרפו עקבות משיחך" (כדברי כ"ק אדנ"ע בהשיחה הידועה) – כפי שכבר נעשה בשלימות בסיומה של שנת הפ"ט שמסיימים מזמור פ"ט (בגימט' פדה) בתהילים באופן ד"ברוך ה' לעולם אמן ואמן", ועתה נמצאים בשנת הצדי"ק, הקשורה עם ביאת משיח צדקנו ובנין ביהמ"ק השלישי, כסיום וחותם מזמור צדי"ק בפסוק "ויהי נועם גו' ומעשה ידיו כוננהו", שקאי על השראת השכינה בביהמ"ק השלישי (מדרש תהילים עה"פ), שזהו"ע הנישואין דהקב"ה וכנס"י, כדאיתא במדרש (שמו"ד פל"ג, ז) בנוגע להמשכן, ושלימותו בביהמ"ק השלישי (וראה לקמן בשוה"ג להערה 23).

(20) כולל גם השלימות ד"שבע שבתות תמימות תהינה" כשהתחלת הספירה במוצאי שבת, תמימות כימי בראשית – שלימות משולשת (ראה סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 12 ואילך. וש"נ).

בה חודש העיבור²¹ – דיש לומר, שבשנה שלימה (שלימות החדשים חשון וכסלו) מודגשת שלימות (חדשי) הלבנה (כפי שמקבלת מהחמה), ובשנה תמימה (הוספת חודש העיבור²²) מודגשת שלימות הלבנה שנעשית כמו החמה, כיון שע"י חודש העיבור משתווית שנת הלבנה לשנת החמה, מעין ודוגמת "והי' אור הלבנה כאור החמה".

ויש לקשר זה עם דרושי חתונה שאמרם כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו²³ (שנדפסו מחדש ובתוספת ביאור כו'²⁴) – דרושים בתורת החסידות השייכים לחתונה – שבזה מודגשת ביותר השייכות לחתונה דכנס"י עם הקב"ה לימות המשיח, שאז יהי' עיקר ושלימות הגילוי ד"תורה חדשה מאתי תצא".

ומזה מובן שבימינו אלה ממש צריכים רק לפתוח את העיניים ולראות את המציאות בפועל ממש²⁵ – היינו שיושבים יחד עם הקב"ה ("ישראל וקוב"ה כולא חד") ב"שולחן ערוך"²⁶ לסעודת הנישואין, הסעודה דליתן

- (21) ערכין לא, א – במשנה.
- (22) ובהדגשה יתירה בשייכות ל"ט כסלו, ראש השנה לתורת החסידות – שבו מתחילים ללמוד שיעורי התניא (כפי שנחלק לימי השנה) לפי החלוקה דשנה מעוברת.
- (23) בהחתונה ד"בית יוסף" בשנת תרפ"ט*.
- (24) ביום א' פ' וישב, טו"ב כסלו – נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א לכל אחד ואחת שיחיו "קונטרס דרושי חתונה", בצירוף שתי שטרות של דולר לצדקה (המו"ל).
- (25) כלומר לא זו בלבד שנשלמה העבודה וצריכים לפעול הגילוי בעולם (כנ"ל ס"א), אלא יתירה מזה, שישנו כבר בפועל ובגלוי, וצריכים רק לפתוח את העיניים, כי **מכבר נתן לכם** . . עינים לראות".
- (26) ובפרט לאחר שלימות העבודה בכל הדורות בקיום ה"שולחן-ערוך" (דה"בית יוסף") עם ה"מפה" שעל ה"שולחן-ערוך" (הגהות הרמ"א על השו"ע דהב"י) – כידוע הרמז במ"ש "ובני ישראל יוצאים ביד רמה", שרומז על הרמ"א, שלאורו הולכים כל

(* להעיר מהשייכות דשנת תרפ"ט ל"פרצת" – שהשלימות דה"ט – (שכל א' מהתשעה כלול מעשר) היא צ', ז"ל שבזה מרומו שבשנת הצדי"ק נעשית שלימות הנישואין, שהו"ע ענין הנישואין דכנס"י עם הקב"ה.

מוקדש לזכות

ורד שמחה בת שרה

להצלחה רבה בכל – בגשמיות וברוחניות

נרבת מהיטבאל יומות

ושור הבר ויין המשומר, שבסיומה "אומר לו (הקב"ה) לדוד (דוד מלכא משיחא) טול (כוס של ברכה) וברך, אומר להן, אני אברך ולי נאה לברך, שנאמר²⁷ כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא"²⁸.

ד. והמעשה הוא העיקר²⁹:

בבואנו מערב שבת שבו קיימא סיהרא חודש כסלו באשלמותא, והמשכו ביום הש"ק ומוצאי ש"ק (יום ראשון (שנקרא יום אחד, ש"ה' הקב"ה יחיד בעולמו³⁰), טו"ב כסלו), ג' ימים רצופים שיש בהם מעלה (קדושה) מיוחדת, והמשכס בח"י, ערב י"ט כסלו, ועאכו"כ בימי הגאולה י"ט וכ"ף כסלו, והמשכס בימים שלאח"י עד לימי חנוכה – יש לערוך התוועדות חסידותיות³¹ ("חסידישע פארבריינגענישן") בכל מקום ומקום, בכל מדינה, בכל עיר ובכל שכונה כו', ולא רק התוועדות גדולות במקומות מרכזיים ועיקריים, אלא בכל מקום ומקום כפשוטו, כולל גם שבכל מקום פרטי תהי' ההתוועדות באופן של "עיקר" (ולא באופן שמקום פלוני הוא "עיקר", משפיע, ומקום פלוני הוא "טפל", מקבל), ולא זו בלבד שאין זה גורע

בני"ע טד עק כל הדורות, ועי"ז יוצאים מהגלות אל הגאולה.

(27) תהלים קטז, יג.

(28) פסחים קיט, ב.

(29) אבות פ"א מי"ז.

(30) ב"ד פ"ג, ח. פרש"י בראשית א, ה.

(31) להעיר מפתגם בעל הגאולה ע"ד גודל הפעולה התוועדות חסידית יותר מפעולתו של מלאך מיכאל (אג"ק שלו ח"ג ע' תיג. וש"נ).

(* כולל גם אחינו בני' הספרדים - כפי שמצינו בנר חנוכה שגם הספרדים (שבדרך כלל נוהגים כהב"י) נוהגים כהרמ"א, וכן לאי"ד, שהאשכנזים נוהגים כהספרדים, כמודגש בפסק הרמ"א כדעת הרמב"ם ולא כדעת התוספות (ראה ט"ז אר"ח ר"ס תרע"ג) - ולהעיר גם מהפסטר פרשת וישלח: "גלות גו' צרפת (אשכנז) וגלות ירושלים אשר בספרד ירשו את ערי הנגב", החיבור והאיחוד דאשכנזים וספרדים בבירור וירושת אדום, ששייך לתוכן העניין זהדלקת נרות חנוכה "על פתח ביתו מבחוץ", כדי להאיר את החושך (משמשקע החמה"), עד לכליא רגלא דתרומדאי".

(* הערה 65 בסה"ש שם ע' 161.

וישלה - לעשות שגם אחרים יהיו "שלוחים" של הקב"ה

. . כשם שבמלאכת הבריאה, הרי ע"י פעולה "קטנה" (הורדת הקורנס) נשלמה כל מלאכת הבריאה ("ויכל גו' מלאכתו"), ומזה נכנסו מיד ל"וישבות ביום השביעי"¹,

עד"ז הוא גם אצל בני"י, שכל יהודי הוא שלוחו של הקב"ה וכמותו דהמשלח (כנ"ל בארוכה²), דגם כשמדובר אודות פעולה טובה אחת ויחידה, ואפילו כשהמדובר הוא בפעולה הכי קטנה שהיא לא יותר מ"כחוט השערה" – צריך הוא לדעת, שיכול להיות, שפעולה זו היא ה"מכה בפטיש", או יותר "קרוב" – "הורדת הפטיש", שעל ידה נשלמת כל העבודה דזמן הגלות, ומיד (אחרי הפעולה) נכנסים ל"יום שכולו שבת ומנוחה"². וכהפס"ד ברמב"ם³: "עשה מצוה אחת הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכך זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה".

עפ"ז יש לנו גם הסברה על כך שמרעישים ללא הרף ("מ'האלט אין איין שטורעמען") שיהודי צריך "לרדוף" ("דארף זיך יאגן") להוסיף עוד פעולה ועוד פעולה בתומ"צ, הפצת היהדות והמעיינות חוצה, ובפרט בשנה זו – בעניני "הקהל" ו"תשמח" (שמחה), כי עי"ז אפשר להביא את משיח צדקנו ברגע א' קודם^{**}.

דלכאורה: בני"י הרי מחכים למשיח כבר אלפי שנים⁴, וכבר עשו ריבוי תורה ומצוות במשך כל הדורות!?

וע"פ הנ"ל הרי זה מובן: מכיון שמדובר אודות מילוי והשלמת שליחותו של הקב"ה לעשות לו ית' דירה בתחתונים – הרי הקב"ה אינו מוגבל האם זה יהי' ע"י פעולה קטנה או גדולה, ע"י גדול שבגדולים או קטן שבקטנים – הרי יתכן, שפעולה קטנה זו ע"י ילד קטן תהי' ה"מכה בפטיש" שתביא את הגאולה!

(1) בראשית ב, ב.

(2) סוף מס' תמיד.

(3) הל' תשובה פ"ג ה"ד.

(4) כמבואר בפרשתנו בנוגע ליעקב ובפשוטו של מקרא – פרש"י (לג, יד בסופו).

(* סעי' ג-ה בשיחה (סה"ש תשמ"ח ח"א ע' 139 ואילך).
 (** בהנחה בלתי מוגה נכתב כאן:] ועד"ז בנוגע לדיבור אודות ביאת המשיח - דלכאורה, הדיבור בכל התיות והלהט כו' שמשיה צדקנו בא תיכף ומיד ממש, הו"ע של "ווילדקייט" [= פראות], שהרי, כבר נאמרו דברים אלו ריבוי פעמים, ואעפ"כ לא זו מאומה (לכאורה), ומה מקום להמשיך ולדבר בזה בכל התיות והלהט כו', שבת לאחר שבת!?

אם רוצים בכל זאת לדבר על משיח צדקנו - לא צריכים

לצעוק... אלא יכולים לדבר בנחת ובמתינות, להפסיד בניגון חרישי, ולכל היותר למחוא כפים. ואם הוא מחמיר ומדהר כו' - ימחה כפיו באופן דאחורים כנגד אחורים - אבוי ל"מחיאית כפים" שכוו, אבוי ל"מכה בפטיש" שכוה, ואבוי ל"חומרה" ו"הידור" (ו"ידיעת ההלכה") כאלו...
 והמענה לזה - שהיא הנותנת: מכיון שלאחרי ריבוי הדיבורים והפעולות כו' עדיין לא בא משיח צדקנו, הרי, אין ברירה אחרת אלא להתנהג באופן של "ווילדקייט", ע"פ ש"ע, כמובן, אבל, באופן שלמעלה מסדר מסודר כו'.

– כך גם בדור דעקבתא דמשיחא ביחוד⁵, כמובא גם בכתבי האריז"ל⁶ שבדור דעקבתא דמשיחא יהיו "נשותיהם מושלות עליהם", היינו שיצייתו לנשותיהן, רק צריכים לפעול אצל הנשים שלא יבקשו דברים של מה בכך, ענינים טפלים ומותרות – אלא יבקשו את הדברים שצריכים לבקש.

וכפי שהי' במתן תורה, שהנשים הכריחו (את האנשים) לקבל את התורה (עי"ז שלא השתתפו בחטא העגל⁷ שהוא ההיפך דמ"ת⁸), וקדמו להשתתף בנדבת המשכן⁹, ועוד ועיקר – שייכותן המיוחדת להליכה אח"כ לארץ ישראל בגאולה¹⁰ ע"י משה רבינו – גואל ראשון¹¹, וכמובא בגמ' ובמדרש¹² שדוקא הנשים חיבבו את הארץ כהסיפור דבנות צלפחד¹³, שזהו ההיפך מעצת המרגלים,

יה"ר שכך יהי' גם עם הנשים שבדור זה, שישכחו מכל עניני המותרות ויתבעו מבעליהן¹⁴: ראשית – ללכת ולקבל את התורה על-מנת ללמוד וללמד לשמור ולעשות, ושנית – אפ' כאשר נמצאים עדיין במדבר, בחוץ לארץ, להעמיד שם בגלות את המשכן לו ית', ושימסרו לצורך כך את הזהב, כסף ונחושת עם כל שלש עשרה או חמש עשרה הדברים¹⁵ שמונה שם בפרשה¹⁶,

ועי"ז גופא הן יפעלו אח"כ בגלוי שיוכלו לילך בקרוב קוממיות לארצנו, בביאת משיח צדקנו.

כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה לנגן אני מאמין.

(תרגום חפשי ומעובד משיחת י"ט כסלו ה'תשכ"ב – בלתי מוגה)

- (5) שהוא גלגול של הדור שיצא ממצרים (כתבי האריז"ל שער הגלגולים הקדמה כ. לקוטי תורה וספר הליקוטים שמות ג, ד).
 (6) ספר הליקוטים שמות ג, ד.
 (7) שהנשים לא רצו ליתן ולא נתנו זהבם לעשיית העגל (פרד"א פמ"ה. ועוד). וראה סה"ש תשנ"ב ח"א ע' 299 הע' 11.
 (8) "ומיחו בבעליהם" (במדב"ר פכ"א, י).
 (9) ויקהל לה, כו. וראה סה"ש שם הע' 13.
 (10) שאמרו חז"ל (סוטה יא, ריש ע"ב) "בשכר נשים
- צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו ישראל ממצרים".
 (11) שהוא גואל אחרון (ראה שמו"ר פ"ב, ד. זח"א רנג, א. וראה לקו"ש ח"א ע' 8 ואילך. וש"נ).
 (12) ספרי פנחס כז, א. וראה גם במדבר שם. ועוד.
 (13) פנחס כז, א-ד. וראה פרש"י שם כו, סד: "על הנשים לא נגזרה גזירת המרגלים לפי שהן היו מחבבות את הארץ".
 (14) ראה גם לקו"ש שבהערה 18.
 (15) ראה לקו"ש שם ע' 902 ובהנסמן שם.
 (16) ר"פ תרומה.

ובפשטות – שתיכף ומיד ממש (בהמשכה של התוועדות זו, עוד לפני תפלת המנחה) מתקיימת בקשת יעקב (בשם ועבור ובשליחות כביכול דכאו"א מ"א ישראל) "לישב בשלוה" (שקורין במנחה) **בפועל ובגלוי** (כיון שכבר לפני² נתקיים היעוד "ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה"), ונתקיים "אך צדיקים גו' ישבו ישרים את

פניך"³⁹, בביהמ"ק השלישי, ושם תערך ההתוועדות הגדולה דחנוכת ביהמ"ק השלישי במעמד כל בני"י ("כל יושבי' עלי"י"⁴⁰), עוד לפני ימי חנוכה, ובימי חנוכה יתוסף עוד יותר ("מוסיף והולך") בשלימות הגאולה באופן ד"לכו מחיל אל חיל יראה אל אלקים בציון"⁴¹.

(39) תהלים קמ, יד.

(40) ערכין לב, סע"ב.

(41) תהלים פד, ח.

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש

לזכות האשה רייזל פרומא בת חי' רחל שתחי'

ולזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומא וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחיו

ובנותיהם רחל בת חיה מושקא ולאה שרה בת חיה מושקא שיחיו

ולזכות הנא לאה בת חי' רחל, עדינה בת חי' רחל, מרים בת חי' רחל, וצבי בן חי' רחל שיחיו

מוקדש לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

הקב"ה שורף את שיירי הגלות

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

"ויקח מן הבא בידו" (פרשתנו לב, יד)

כאשר - רחמנא ליצלן - בוערת שריפה, רואים בטבע האדם שהוא אינו נעמד להציל את חפציו באופן מסודר - אשר בתחילה מחפש במגירה שבה מונח דבר יקר ולאחמ"כ הולך למגירה שני' שבה נמצא דבר שאינו יקר כ"כ (כמו הקודם) אך גם הוא חשוב - אלא הקב"ה הטביע בטבע בני אדם שכאשר בוערת שריפה אזי מיד "ויקח מן הבא בידו" ו"מצוה הבאה לידך אל תחמיצנה"¹.

[והנמשל:] גם כאשר אפשר לערוך חשבונות - חשבונות שאינם אמיתיים או אפילו חשבון צדק אמיתי - שבשנים כתיקונם ה' צריך להיות סדר שונה, הרי זה לא נוגע ל"שעת חרום", שעה בה הקב"ה שורף את שיירי הגלות האחרונים, ורוצה שיהיו ראויים ל"ואתם תלוקטו לאחד אחד בית ישראל"² וכפירוש רש"י³ שהקב"ה אווז ביד כ"א ומוציאו מהגלות.

אמנם, גם מצד היהודי צריכה להיות איזו הכנה, "ויקח מן הבא בידו", ועל כך אומרים שהגיע כבר הזמן לקדש את שמו של הקב"ה באופן שגם אינם-יהודים יראו זאת, על-ידי שהיהודי יה' יהודי באהליך ויהודי בצאתך, עם "גאון יעקב" ועם כל התוקף בנוגע לשמו, לבושו ולשונו, וכל הענינים שבזכותם יצאו בני ישראל מגלות מצרים⁴, "כימי צאתך מארץ מצרים"⁵,

ובודאי שניתן הכח לבצע זאת בשלימות, וכאמור לעיל - בשמחה ובטוב לבב,

זה גם ירזז, יקדים וימהר את קיום היעוד ד"כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות". (תרגום חפשי משיחת י"ט כסלו ה'תשמ"מ - בלתי מוגה)

(1) ראה מכילתא (ורש"י) בא יב, יז. וראה אנציק' (4) ראה פס"ז (לקח טוב וראו ו, ו. וראה בהנסמן תלמודית ע' אין מעבירין על המצות. ושי"נ. בלקו"ש חל"א ע' 230).

(2) ישע"י כז, יב. (5) מיכה ז, טו.

(3) נצבים ל, ג.

"מ'מאנט תכלית" - שיבוא משיח צדקנו ויגאלנו

כללות העבודה דזמן הגלות היא - עבודת התשובה:

סיבת הגלות היא - "מפני חטאינו גלינו מארצנו", כפי שאומר כאו"א מישראל בעמדו בתפלה לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה!

[. .] ומכיון שזהו מצב שישנה שייכות לענין ד"חטאינו", הרי מובן, שהעבודה במצב כזה היא - עבודת התשובה.

והנה, אצל בעלי-תשובה הסדר הוא - "צועק ונענה מיד"¹, ויתירה מזה: "טרם יקראו ואני אענה"².

ועפ"ז: מכיון שכל יהודי אומר בתפלתו "כי לישועתך קוינו כל היום", "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים", ובלשון הידוע: "אני מאמין באמונה שלימה בביאת המשיח . . אחכה לו בכל יום שיבוא".

- ובפרט ע"פ המבואר במדרש תהלים³ הידוע (והובא גם בפירוש הרד"ק⁴) אודות ההכרח והנחיצות שבני' יבקשו על הגאולה ובנין ביהמ"ק (כפי שכבר נדפסו ונתפרסמו הדברים)⁵, והרי דבר ברור הוא שכל יהודי רוצה לקיים את ציווי חז"ל, ובפרט "א געשמאקער ציווי" [= ציווי נעים] אודות הגאולה ובנין ביהמ"ק -

טוענים יהודים ועושים "געוואלד": היתכן שמשיח צדקנו עדיין לא בא?! "עבר קציר כלה קיץ ואנחנו לא נושענו"...

ופשוט, שאין הכוונה לבוא ב"טענות" למישהו, עאכו"כ להקב"ה!

הכוונה היא, איפוא, "טאפארו-דא-פלאחו"⁷ (הגרזן על העץ, מעשה בפועל), "מ'מאנט תכלית" ... [= טובעים "תכלית"] וה"תכלית" היא - שמשיח צדקנו יבוא ויגאלנו ויוליכנו קוממיות לארצנו, בעגלא דידן ממש, בשעתא חדא וברגעא חדא, "ארו עם ענני שמיא"⁸, "אחישה"⁹ ב"אחישה".

(משיחת י"ט כסלו ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

(1) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ז. (6) ירמ' ח, כ.

(2) ישע"י סה, כד. (7) סה"ש ה'ש"ת ע' 105. תש"ב ע' 87. תש"ד ע' 104.

(3) מזמור יז (בהוצאת באבער - ע' סד). ועוד.

(4) סוף שמואל ב'. (8) דניאל ז, יג. וראה סנהדרין צח, א.

(5) ראה שיחת ליל ז' מרחשון סל"א - נדפסה ב"יחי המלך" גליון תקמא ע' 3 ואילך. (9) ישע"י ס, כב. וראה סנהדרין שם.

כוחן ופעולתן של הנשים בדורנו

רואים בפועל, שכשם שבדור דמתן-תורה בזמן ש"ה' עוז לעמו יתן"¹, הרי היתה ההתחלה "כה תאמר לבית יעקב"² "אלו הנשים"³, וכמבואר במדרש שכל קיום התורה ה' תלוי בזה⁴

(1) תהלים כט, יא. ובפרש"י: ורבתינו דרשוהו (3) מכילתא (ופרש"י) שם.

(4) זבחים קטז, א) במתן תורה כו'. (4) שמו"ר פכ"ח, ב. וראה גם לקו"ש ח"ב ע' 528 ואילך. ועוד.

(2) יתרו יט, ג.

(3) ואילך. ועוד.

